

Tržaška Glasbena Matica poglablja svojo dejavnost

Razprti se v italijanski, liberalni stranki mislo od levega, nasprotje desne, glavnih političnih, smernic liberalne stranke so nastopila zlasti ko je posle glavnega tajnika — kar pomeni praktično vodstvo stranke — prevzel njen sedanjí tajnik, poslanec Malagodi. Od tedaj so se notranje nesoglasja stopnjevala, dokler ni končno prišlo do razkola. Levo krilo v liberalni stranki, ki se zbira okrog bivšega poslanika in bivšega tajnika, Villabrune ter Candiniana, ki ni šteje 30 članov glavnega odbora, je pretekli četrtek uradno izstopilo iz stranke, večer pa so imeli prvi sešatek, kjer so izvolili pripravilniški odbor in začrtali osnove nove radikalne stranke, ki naj bi tolmačila politično misel bivšega predsednika republike, očka italijanskega liberalizma, Luigija Einaudija.

Liberalna stranka in v zgodovini italijanskega političnega življenja nedvomno častno mesto, kljub temu, da je bila zaradi specifičnih pogojev notranjega gospodarskega in socialnega razvoja očeve vedno med številno majhnejšimi strankami. Siba revolucionarna moč italijanskega meščanstva, ki se je pojavilo med zadnjimi na evropski gospodarski in politični pozornosti, v zelo zaostali deželi, polni naraščajočih gospodarskih in družbenih nesprotij, in ki se dosleda precej pozno svoje politično združenje, je politični vpliv liberalne stranke je bolj omejevala, dokler ga ni fazišem

Z družbenega in političnega vidnega izločil iz italijanskega javnega življenja. Po zmazi nad fašizmom, ki kateri so svoji deleži prispevali tudi najboljši elementi nekdanje liberalne stranke in liberalizma kot svetovnega nazora, se je stranka odnovila in sodelovala v vladi. Vnaprejšnjemu odklopu nekdanje konservativne stranke od italijanskega CLN, pozneje v obliki stranke italijanske vladne koalicije demokratičnega centra. Nihajen gospodarski in socialna politika tako imenovanega demokratičnega centra, ki ima glavno oporo v družbeno nejasnem gospodarstvu, med socialnem in političnem programu demokratičnega centra, je tudi liberalno stranko postopno pripravila de tega, da je zajadrala v vode vedno tesnejšega sodelovanja z gospodarsko desničarjo, dokler ni sedanje tajništvo te stranke postalo politično orodje te gospodarske desnice same in s tem politično orodje najbolj konservativnih in monopolističnih interesov italijanskega kapitala.

To pa seveda ni moglo biti

Z družbenega in političnega vidnega izločil iz italijanskega javnega življenja. Po zmazi nad fašizmom, ki kateri so svoji deleži prispevali tudi najboljši elementi nekdanje liberalne stranke in liberalizma kot svetovnega nazora, se je stranka odnovila in sodelovala v vladi. Vnaprejšnjemu odklopu nekdanje konservativne stranke od italijanskega CLN, pozneje v obliki stranke italijanske vladne koalicije demokratičnega centra. Nihajen gospodarski in socialna politika tako imenovanega demokratičnega centra, ki ima glavno oporo v družbeno nejasnem gospodarstvu, med socialnem in političnem programu demokratičnega centra, je tudi liberalno stranko postopno pripravila de tega, da je zajadrala v vode vedno tesnejšega sodelovanja z gospodarsko desničarjo, dokler ni sedanje tajništvo te stranke postalo politično orodje te gospodarske desnice same in s tem politično orodje najbolj konservativnih in monopolističnih interesov italijanskega kapitala.

To pa seveda ni moglo biti

Nova radikalna stranka mogla računati na uspeh, če bo razsodni tolmaj predvsem teženi tistih srednjih, pridobitnih slojev, ki jim psihološke in politične ovire predvsem vse, ki so se neposredni zvezi s poslovnim razvojem italijanske socialne stranke ne preprečujejo, da bi se vključili v vse zavestnih borcev za socialistično preobrazbo dežele, zlasti še, ker med socialističnimi težnjami delovnega ljudstva in demokratičnimi težnjami levega liberalizma ni nobenega nepremostljivega prepada, ki bi se vnaprejšnjemogočal plodno sodelovanje v boju za tiste osnovne cilje, ki so vsem doslednim socialistom prav tako pri srcu, kakor levi liberalcem.

Demokratični socializem je dedišče vseh tistih pozitivnih vrednot, ki so revolucionarna zasluga meščanstva; in če se kje poti ločijo (in nesramotno bi bilo prikrivati si, da se dejansko tudi ločijo), je to izključno le tam, kjer, se v nazivcu težavam in napakam, ki so bile storjene, v splošnem doseglo lep razvoj. Leta 1954 so posejane in obdelane površine znašale 1641 milijona hektarov, vtem ko je leta 1913 bilo posejanih in obdelanih samo 105 milijonov hektarov. Po narčtu, ki sta ga odobrila sovjetska vlada in CK, se bo ta površina v teku leta 1956 povečala še za 28 do 30 milijonov hektarov. Materialni položaj kolhoznikov se je posebno zadnja leta precej izboljšal. To v prvi vrsti zahvaljujoč novim ukrepom v poljedelstvu, sistemu odkupa in nagrajevanja. Nazivcu tema pa predstavlja razvoj poljedelstva v SZ še vedno enega najbolj perečih problemov. To področje namreč še vedno zaozstaja za industrijskim in nikakor ne more zadovoljiti vseh potreb dežele. Dasi so v mehanizaciji poljedelstva bili doseženi lepi uspehi, je produktivnost ne tem sektorju še vedno nizka, posebno če jo primerjamo z ono v ostalih evropskih deželah.

Na svoji poti po Indiji sta Hruščev in Bulganin obiskala tudi državno posestvo v Barelliju. Tu vidimo Hruščeva z lepim petelinom v naročju in Bulganina, kako z zanimanjem opazuje lepo žival.

Po likvidaciji tovarne Sotrov, v kateri sem do tedaj služboval, sem ostal kakor vsi drugi tudi jaz brezposeln. Glede na gospodarski polom in na splošno likvidacijo starega gospodarstva, ni bilo mogoče seveda niti misliti na kakorovo službo. In ker se je prav v tem času odprl v Moskvi tečaj za agitatorje, mi ni bilo drugega, kot da se tudi jaz vpisem v ta tečaj, da si zagotovim vsaj minimalno prehrano. O tem tečaju imam le zelo neugledne spomine. Nikoli nisem imel navade, da bi si sedel in hranil beležke, a za ta tečaj mi je zares žal, da jih nimam. Bil je zame važen, ker sem ostal tako v zvezi s političnimi dogodki in z razvojem ruske revolucije in sledenji ker sem s tega šla na univerzitetni tečaj za predavatelje.

Zgornja opomba o bežakih me je spomnila na socialističnega poslanca v rimskem parlamentu Oдина Morgarija, s katerim sem se po polovni belski Kunove ogrske avanture srečal na Dunaju, kamor je med drugimi prišel tudi Morgari. Se danes sem mu navedel za toskane, s katerimi me je znižal v častu ko.

Se z nekim drugim beguncem iz Ogrske sem se tedaj srečal na Dunaju. Bil je to neki ogrski Srh, moj zamec iz južnega dela Ogrske, ki je odpotoval v Moskvi, ki je odpotoval z Bela Kunom v Budimpešto. Po njegovem mnenju je bil eden glavnih vzrokov ogrske katastrofe Bela Kunov madžarski sovražnik. Ma-

skem tečaju stopil v vsuščilo šk; tečaj za predavatelje v Moskvi, v katerem nas je bilo okoli sto slušateljev, dirigiranih iz vseh delov agitacijskega oddelka Službe za belično delo Eeri, to je levo krilo socialrevolucionar- ne stranke, ki je simpatizirala z boljševiško revolucionar- no politiko in imelo svoje za-

Okoli 87 tisoč kolhozov je v posesti nad 80% vse obdelovalne površine

SZ prav gotovo sedi med težke, kjer se je pogled na poraziteljne semijske posejke čisto šlo najdlje. Od oktobra revolucije do leta 1950 je bilo tu združenih več kot 25 milijonov majhnih posevov v 540.000 kholovoz. Od istega leta so strojno traktorske postaje, A-gromni in ostali strokovnjaki, so postali v posejke, ki so prav tako postali strojno traktorske postaje. V letu 1954 so strojno traktorske postaje opravile več kot 80 odst. vseh poljskih del.

do danes se je omenjeno
tevilko kolhozov škričlo na 93
tisoc, odnosno zadnji čas na
79 tisoč kolhozov, kar pome-
ni, da se je iz večjega števila
manjših napravilo manjše. Te-
tilo večjih kolhozov. Tenden-
ca procesa je torej k nadalj-
njemu združevanju v čim več-
je površine, kar seveda omo-
goča racionalnejše izkorišča-
nje mehanizacije, cenejšo ka-
pitalno izgradnjo, nvo agro-
tehnične ukrepe, itd. S tem
pa se zmanjšuje tudi stroš-
ki za vzdrževanje upravnega
aparata.

Novi ukrepi, ki se na pod-
ročju poljedelstva izvajajo v
SZ, so v prvi vrsti preraču-
nanja na izboljšanje material-
nega položaja kolhoznikov,
povečanje produktivnosti in
delovnega učinka. Z njimi so
bile zmanjšane odkupne me-
re, povečane cene, zmanjšani
je bil obseg naravnih daja-
tev, s katerimi so kolhozi
plačevali strojno-rotorskiški
postojam njihove usluge, do-
datno pa bile nekatere davč-
ne olajšave, onemogočen je bil
kolhozom kredit za stroje
stanovanjskih hiš, hlevov, ali
rekovala, še ti odpadli. Na
vsak način je nujno potrebno
zainteresirati tudi neposredne
proizvajalce same, da s poveč-
anim delovnim učinkom
hkrati povečajo tudi obseg
proizvodnje, kar ne bo tako
lahko doseči, če ne bo potreb-
na stimulansa. Postavlja se
tu vprašanje, ali so res prav
kolhozi tista organizacijska
oblika, s katero bi se je dalo
najlažje doseči. To bo pokaz-
al nadaljnji razvoj.

Pa tudi to je nepojasnjen
kontrast, ki ga ponazarja
slika na strani 12. Vseeno
več ne bi nosil v žepu

«Alomski» denar

za Stalinovega življenja se v zvezi s procesom vse večje koncentracije zemljišča nanogo gorovje tudi o koncentraciji knožnikov v nekakšnih kolekcijskih mestih (nagorodih). Po njegovi smrti je zamislil šla v pozoze in e njej danes ne govori več,

Kakšna je danes struktura ekološke posesti v SZ, je najkasneje razvidno od deleža v skupnem poljedelskem proizvodu. Stevilke o tem so sledeče: sovhozi 9,2 odst., kolhozi 3,6 odst., individualna posest elavcev in namestečev 7,1 odst., privatni sektor 0,1 odst. Kot razvidno predstavljajo olhozi osnovno organizacijo gosposdarstva enote sovjetkega poljedelstva. Potemakem bi morali tudi imeti določilo besedo v razvoju poljedelske proizvodnje, kar na ne drži. Dasi je v vokal olhozov več kot 80 odst., ob-

Tudi stanje zivljence še ni zadovoljivo. Iz uradnih podatkov je razvidno, da zivino-
re je danes ni dosegla ravni
iz leta 1916. Res je bil dober
del zivinskega fonda uničen

Danes je v SZ okrog 9000 trojnotraktorskih postaj, se pravi da je v rokah države omajala 100 odst. osnovnega poljedelskega inventarja, brez katerega si je težko zamisliti obdelovanje prostornih koloniziranih površin. Od 1.330.000 traktorjev, kar jih je danes v SZ, jih je 1.078.000 last

ŽAČANA IZ OKTOBRSE REVOLUCIJE
OPAGANDIST V RDEČI ARMADI
dva meseca - Poveljnik moskovskega garnizona »starši« podčastnik Muralov

stopnike tudi v prvi Leninovi vladi. Leva eserovska večina na omenjenem tečaju se razlagala z dejstvom, da je pripadala skoraj vsa nebogata ruska inteligencija eserovskih strank. Od naših profesorjev ni bil menda nobeden boljševik. Prof. Anton Bogdanov, ki nam je predaval socialno ekonomijo, je ob priliki izrecno izjavil, da ni boljševik, ampak da je levi socialrevolucionar. Mimogrede bodi omenjeno, da je boljševsko-socialno-revolucionarna koalicija zelo kratko trajala, menda ni tja dva meseca, kar je slabo vplivalo na izgradnjo nove države, ki je s prestopom levi Eserov v opozicijo izgubila večino izobraženih kadrov. Predavateljski tečaj se je zelo ugodno razlikoval od prej omenjenega agitacijskega tečaja. Predavali so nam profesorji in tudi predmeti so bili dobro izbrani. Izbor slaviteljev pa se ni nič kaj posebej, o čemer sem se prepiral, ko sta nas dva izmed profesorjev, že omenjeni Bogdanov in neki stari poljski revolucionar, ki nam je predaval o internacionalizmu in nacionalizmu, pozvala, naj pripravimo poskusna predavanja o teh predmetih, čemur se, razen mene, ni nihče odzval.

Tečaj je trajal do Kolčakovih ofenziv v Sibiriji. Ko je ta postala nevarna, so tečaj zaprli in poslali vse tečajnike krasnoarmeje na sibirsko fronto. Mene pa v oddelek za propagando in kulturo v Krasnoj armiji, ki ga je vodil Jurenev, poznejši veleposlanik v Rimu, Pragi, na Dunaju in v Tokiu, in ki je bil slednjič, pod Stalinom, skupaj z drugimi boljševskimi prvaki likvidiran. Spominjam se ga, ko je, ne vem več točno, al v Smolensku al v nekem drugem jugozahodnem ruskem mestu, govoril voljakom tamkajšnje garnizona o težavah s prehrano in kako jih je treba pozitivno prenašati. Zadnje sem govoril z Jurenevom na ruskem poslanstvu na Dunaju, kakih šest let pred drugo svetovno vojno. Takrat sem prišel že drugič na Dunaj z namenom, da se povrnem v Moskvo ter sem Jureneva naprosil za potni list, kakor ga je brez vsake težkoče izdal, ko je bil v Pragi, neki znani mi osebi, ki jo je tudi opoznal, še iz Moskve. Na moje začudenje je odgovoril, da mi ne more ugoditi in da si moram preskrbeti poviz iz Rusije. Prisotna sekretarka je prav izvalno pozornostno pravem pomenu besede nam zavezovala najin razgovor, kar mi je vzbudilo sum, da ni bila samo sekretarka. Smolenski si misli, in ostal sem na Dunaju. Morda pa je bila v moja sreča.

Po mojem vstopu v omenjeni kulturno-propagandistični oddelek sem imel prvo predavanje v moskovskem artillerijskem štabu. V dvorani, ki bili sami bivši carski častniki, ki so vstopili v službo bodi viške vlade edinele kot inštruktorji, brez poveljskih pravic. Vojaški poveljniki niso bili v prvih mesecih boljševske vlade sami podčastniki, komandant moskovskega garnizona je bil na primer starijši podčastnik Muralov.

starin, poročni venec, hude-
lost, Razveza, prehod iz 16-
v 17. takt, stara solja, Sicer
v skladbi resno šolo. Sicer
pa izredno razgibanja, vse-
binsko dramatična in dina-
mična skladba. Vladimir
Prinčič, ki se tokrat prvič
predstavlja našim pevskim
zborom, je prispeval dve
skladbi, dve na Kosovelov
tekst. Menim da ni bilo
priljubljeni. Kosovelovi
osnovni izrazni lestevici, me-
janholiji, etiketo »zmerno
gibčno je jo - predvsem v
pesmi »Tenni borja - sko-
raj desledno uveljaviti in jo
v 4/8 taktu se podčrtati s

kānoskimski prijemi. Bolj je uspeša druga za moški zbor »Vse je tiho«, toda kakaj zmerno gibčno? (17. takt prve pesmi ne bo povsem jasen za zборе, ki se niso pogledali čez ograd subdominante). »Barčica Brede Ščekove« izredno lep, se bolj i-

Zbirko, o kateri govori ta članek, interesi lahko nabavijo pri Glasbeni Matici in v Tržaski knjigarni.

damo v tej zbirki: pokojnega Frana Venturinja in pokojnega Vinka Vodopivca, oba s po dveh nepretnostnih zboroma v radovoljnem narodnem duhu (in — pri Vodopivcu — domoljubnem akcentu). Na sicer že tako bogato mizo slovenske zborovske literature pa je skladatelj Rihard Orel prispeval lep in redek dar: Tri narodne pesmi benških Slovencev. Zdi se, da bi bilo brez pravega haska, če bi avtor uveljavljal princip neke originalne ešeneške lestvice, kar je tudi dvomljivo, da gre za strogo avtentičen material. (Koliko slovenskih "narodnih", tisti, ki danes brezskrbno krišarijo med našimi zbori, pa je *nožičih*?). V harmoskem pogledu so tri benške pesmi starega kova, z oglatimi postopi in z jasno, preprosto fakturo. Našim zborom na dani stopnji razvoja bodo popestrile repertoar.

Vasilij Mirki, ki predstavlja danes zanesljivo prvo garnituro slovenskih zborovskih skladateljev, sodeluje v zbirki, ki dvema odličnima zboroma: s priredbo stare istreške vojvske »Slovo« in v metru razgibanu, originalno pesmijo »Mladina na Gradnikovo besedilo. Za zbor kar trdi oreh, toda: mentalno, to je stvarstvo, kompozicijske tehnike, skrajna levica srednje generacije v harmonskem pogledu, vsčena linearnost robnih in srednjih glasov.

e vesti

ga obstoja. Delo je režiral Tito Strozzi.

Pred kratkim je odpotovala iz Skopja v Bolgarijo folklorna plesna skupina «Teneva. V Bolgariji bo priredila 15-dnevno turnejo, na kateri se bodo izvajali jugoslovanski narodni plesi in pesmi. Najprej bodo gostovali v Sofiji, zatem v Plovdivu, Gornji Zlatumaj, Veliki Trnovi in drugod.

Na pomembno prireditelno

Tako se je izrazil minister
Rossi, ko je pred kratkim
obiskal ZDA, da bi se tu
med drugim pomenil tudi o
kulturnih stikih med obe-
ma državama.

Kot konjeniški »starejši« je začel svojo kariero tudi splošno znani general Budjoni. V svojem predavanju sem razvijal misel, da ne bode mogli sovražniki premagati ruske revolucije, čeprav so v gospodarskem in vojaškem pogledu neizmerno močnejši, predvsem zaradi tega, ker so zaradi karizmatičnega »kurzara« harmonije. To bi ne bilo zgolj dobra spodbuda, ampak tudi nauk, ki veliko pomeni. Skladateljem, posiljalcem pevovodjem. In se komu drugemu. Tistemu, ki povzroča nemreprostoljive okoliščine.

Glasi Ben Matije v Trstu se enkrat: čestitam! In zbirki na pot: da bi uspešno opravila svoje poslanstvo!

vsakega nesložni. Srčna žela
vsakega izmed njih je, seveda,
da bi se revolucija, zavzela,
ali le na ta način, da bi šel
kdo drugi zanj po kostanj
v Jerziavico, kar bi mu pripo-
mogo od tega, da bi se na
lep način znebil svojega kon-
kurenta in socialne revoluci-
je. Ne samo med vnanimi so-
vražniki ni moglo priti do i-
stranskega soglasja, tudi notra-
nji sovražniki, razni Denikini,
Kolčaki, Wrangli in Judenitchi,
se vsak na svojo roko ho-
rili proti boljševikom, nezapo-
mno gledali drug na drugega,
posebno pa na svoje inozem-
ske zavzevalce, ki bi bili v
primeru popolne zmage lahko
postali njihovi gospodarji. Samo
ob sebi se razume, da mo-
gi poslušalci, bivši carski čast-
niki, z mano niso soglasni,
ali tega si seveda nihče ni upal
povedati.

BREZAN

Drobne kulturne vesti

Pred kratkim je bila v Zenevi javna dražba rokopisov in pisem, ki so jih bila nekoč napisati slavnj možje. Med njimi je bilo nek Modrovzo pismo, ki je bilo praznovano za 600 frankov. Kapla pa je nekdo seba po naročilu sovjetske vlade, Razvaga tega sta bila prodana dva Mozartova rokopisa, ki je neki švicarski trgovec zanj plačal 5500 in 5800 frankov.

V januarju prihodnjega leta bo v Milanu odprta razstava jugoslovanskih antičnih fresk. Razstava o celotnem prenosu v Greda z kvarela in osvetljuje vpliv ki so ga angleški akvarelisti imeli na francoske slikarje 19. stoletja. Iz Zuericha se bo razstava prenesla

V čast jugoslovanskega praznika 29. novembra je srednja kitajska radija postaja v Pekingu priredila teden jugoslovanske glasbe, ki se je začel 28. novembra. Prve štiri dni so bili na

RSKE REVOLUCIJE
RDEČI ARMADI
arnizona «stariši» podčastnik Muralo

Toku, in ki je bil slednjič, pod Stalnom, skupaj z drugimi boljševiki prvakilekviran. Spominjam se ga, ko je, ne vem več točno, ali v Smolensku ali v nekem drugem jugozapadnem ruskem mestu, govoril vojakom tamkajšnega garnizona o težavah s prehrano in kako jih je treba poiztavno prenašati. Zadnjič sem govoril z Jurenevom na ruskem poslanstvu na Dunaju, kakih šest let pred drugo svetovno vojno. Takrat sem prišel že drugič na Dunaj z namenom, da se povrnm v Moskvo ter sem Jureneva na vprašilo za potni list, kakor ga je brez vsake težkote izdal, ko je bil v Pragi, neki znani mo osebi, ki jo je tudi on poznal že iz Moskve. Na moje začudenje je odgovoril, da mi ne more ugoditi in da si mo- tem preskretbi poziv iz Rusije. Prisnota sekretarka je prav izvalno pozornostno pravem pomenu besede na zorovala najin razgovor, ku mi je vzbudilo sum, da ni b samo sekretarka. Smo sem si mislil, in ostal sem na Dunaju. Morda pa je bila v moja sreča.

Po mojem vstopu v omnjeni kulturno-propagandistični oddelek sem imel prvo prdajevanje v moskovskem artlerijskem štabu. V dvorani i bili sami bivši carski častniki, ki so vstopili v službo boljševiške vlade edinoke kot i strukturi, brez poveljnikov, pravic. Vojaški poveljniki i tili v prvih mesecih boljševške vlade sami podčastniki. Komendant moskovskega garnizona je bil na primer estrejši podčastnik Muralov.

ga obstoja. Delo je režiral
Tito Strozzi.

Pred kratko je odpotovala iz Skopja v Bolgarijo folklorna plesna skupina "Taneca". V Bolgariji bo priredila 15-dnevno turnejo, na kateri se bodo izvajali jugoslovanski narodni plesi in pesmi. Najprej bodo gostovali v Sofiji, zatem v Plovdivu, Gornji Zdrumaji, Veliki Trnovi in drugod.

Tako se je izrazil minister Rossi, ko je pred kratkim obiskal ZDA, da bi se tudi med drugim pomenil tu o kulturnih stikih med obema državama.

Kot konjeniški »starejši« je začel svojo kariero tudi splošno znani general Budjoni. V svojem predavanju sem razvijal misel, da ne bode mogli sovražniki premagati ruske revolucije, čeprav so v gospodarskem in vojaškem pogledu neizmerno močnejši, predvsem zaradi tega, ker so zaradi karizmatičnega »kurzara« harmonije. To bi ne bilo zgolj dobra spodbuda, ampak tudi nauk, ki veliko pomeni. Skladateljem, posiljalcem pevovodjem. In se komu drugemu. Tistemu, ki povzroča nemreprostoljive okoliščine.

Glasi Ben Matije v Trstu se enkrat: čestitam! Iz zbirki na pot: da bi uspešno opravila svoje poslanstvo!

vsakega neslozihi. Srčna žela
vsakega izmed njih je, seveda,
da bi se revolucija, zavzela,
ali le na ta način, da bi
šel kdo drugi zanj po kostanj
v Jerziavico, kar bi mu pripo-
mogo od tega, da bi se na
lep način znebil svojega kon-
kurenta in socialne revoluci-
je. Ne samo med vnanimi so-
vražniki ni moglo priti do i-
stranskega soglasja, tudi notra-
nji sovražniki, razni Denikini,
Kolčaki, Wrangli in Judenitchi,
se vsi vsak na svojo roko ho-
rili proti boljševikom, neza-
pomno gledali drug na drugega,
posebno pa na svoje inozem-
ske zavzevalce, ki bi bili v
primeru popolne zmage lahko
postali njihovi gospodarji. Sa-
mo ob sebi se razume, da mo-
gi poslušalci, bivši carski čast-
niki, z mano niso soglasjali,
ali tega si seveda nihče ni upal
povedati.

BREZAN

SPOMINI TRŽAČANA IZ OKTOBRSKE REVOLUCIJE

KO SEM BIL PROPAGANDIST V RDEČI ARMADI

Eserovci so bili v vladni koaliciji komaj dva meseca - Poveljnik moskovskega garnizona »stariši« podčastnik Muralo

so morali na Dunaju kaditi celo posušeno bukovno listje. Morgari, ki je šel študirat v Budimpešto revolucijo, je prinesel od tam poln notes beležk, da napiše potem študij o ogrski revoluciji, ki pa ni bila nikoli objavljena. Tiste beležke, nabrane v vitincu zgodovinskih dogodkov, večinoma bolj škodujejo kot koristijo, ker se človek lahko izgubi v gozdu nevažnih podrobnosti.

Se z nekim drugim beguncem iz Ogrske sem se tedaj srečal na Dunaju. Bil je to neki ogrski Srb, moj znanec iz jugoslovanske komunistične grupe v Moskvi, ki je odpotoval z Bela Kunom v Budimpešto. Po njegovem mnenju je bil eden glavnih vzrokov ogrske katastrofe Bela Kunov madžarski šovinizem. Ma-

džarski komunisti niso priznavali nemadžarskih narodnosti na Ogrskem, od katerih so zahtevali, da se odpovedo svojim narodnim pravicam, češ da bodo le na ta način dokazali, da so pravi internacionalisti in komunisti, kar je izrazilo oster odpor vseh nemadžarskih narodnosti, torej večine ogrskega prebivalstva proti Bela Kunovi vladni.

Kakor sem že zgoraj omenil, sem po končanem agitacijskem tečaju stopil v vseučiliški tečaj za predavatelje v Moskvi, v katerem nas je bilo okoli sto slušateljev, diržiranih iz vseh ruskih agitacijskih tečajev. Slušatelji so bili večinoma levi Eseri, to je levo krilo socialrevolucionarne stranke, ki je simpatiziralo z boljševiško revolucionarno politiko in imelo svoje za-

stopnike tudi v prvi Leninovi vladi. Leva eserovska večina na omenjenem tečaju se razlagala z dejstvom, da je pripadala skoraj vsa nebogata ruska inteligenca eserovski stranki. Od naših profesorjev ni bil menda nobeden boljševik. Prof. Anton Bogdanov, ki nam je predaval socialno ekonomijo, je ob priliki izrecno izjavil, da ni boljševik, ampak da je levi socialrevolucionar. Mimogrede bodi omenjeno, da je boljševičsko-socialrevolucionarna koolesija zelo kratko trajala, menda ni traja dva meseca, kar je slabo vplivalo na izgradnjo nove države, ki je s prestopom levih Eserv v opozicijo izgubila večino izobraženih kadrov. Predavateljski tečaj se je zelo ugodno razlikoval od prej omenjenega agitacijskega te-

čaja. Predavali so nam profesorji in tudi predmeti so bili dobro izbrani. Izobraževali pa se ni ne kaj posebej, o čemer sem se prepričal, ko sta nas dva izmed profesorjev, se omenjeni Bogdanov in neki stari poljski revolucionar, ki nam je predaval o internacionalizmu in nacionalizmu, pozvala, naj pripravimo poskusna predavanja o teh predmetih. Četudi se, razen mene, ni nihče odzval.

Tečaj je trajal do Kolčakovih ofenziv v Sibiriji. Ko je ta postala nevarna, so tečaj zaprli in poslali vse tečajnike krasnoarmeje na sibirsko fronto. Mene pa v oddelek za propagando in kulturo v Krasni armiji, ki ga je vodil Jurenev, pozneje veleposlanik v Rimu, Pragi, na Dunaju in v

Tokiu, in ki je bil slednjič, pod Stalinom, skupaj z drugimi boljševiški prvački likvidiran. Spominjam se ga, ko je, ne vem več točno, al v Smolensku ali v nekem drugem jugozapadnem ruskem mestu, govoril vojakom tamkajšnje garnizona o težavah s prehrano in kako jih je treba podrtivovalno prenašati. Zadnje sem govoril z Jurenevom na ruskem poslanstvu na Dunaju, kakih šest let pred drugo svetovno vojno. Takrat sem prišel že drugič na Dunaj z namenom, da se povrnem v Moskvo ter sem Jureneva naprosil za potni list, kakor ga je brez vsake težkote izdal, ko je bil v Pragi, neki znanji mo osebi, ki jo je tudi on poznal še iz Moskve. Na moje začudenje je odgovoril, da mi ne more ugodi in da si moram prekratbi poziv iz Rusije. Prisotna sekretarka je prav izvalno pozornostno pravem pomenu besede nam zavezovala najin razgovor, kar mi je vzbudilo sum, da ni bila samo sekretarka. Smolev sem si mislil, in ostal sem na Dunaju. Morda pa je bila v moja sreča.

Po mojem vstopu v omenjeni kulturno-propagandistični oddelek sem imel prvo predavanje v moskovskem artillerijskem štabu. V dvorani, kjer bili sami bivši carski častniki, ki so vstopili v službo boljševiške vlade edinele kot inštruktorji, brez poveljskih pravic. Vojaški poveljniki, ki v prvih mesecih boljševiške vlade sami podčastniki komandant moskovskega garnizona je bil na primer estonski rejski podčastnik Muralov,

„Tržaška knjigarna“
Ul. Sv. Frančiška 2

nudi zadnje novosti
slovenskega izvirnega i
prevodnega slovstva:
Rado Bordon: Večne zar
ke pl L 350.—
L. N. Tolstoj: Kozak
Hadži Murat pl L 750.—
J. E. Rivera: Vrtinec -
ppl L 950.—
André Malraux: Vihar
Sangaju ppl L 1040.
Herbert Wendt: Ladja
prekletim ppl L 850.—
Zdenek Nemeček: Zahod
no od Panonije ppl I
940 —

Proces v Vidmu

Sadržem mučiteljev

(Nadaljevanje s 1. strani)

pretepli skupno z materijo, potem pa jo odpejali do mesta, kjer se je njen mož še živ zviljal v zadnjih krikih. Zena, ki je bila takrat noč, je ob pogledu na svojo mrtvo začela kričati, to da Vettorini, ki je načeloval fašistični bandi, je tedaj izvekel revolver in ga pred njo ustrelil. Dva dni po smrti svojega moža so nesrečno zeno, ki je bila mučena, odpeljali na neki most, kjer je bilo truplo mrtvega partizana in uvažival v njeni počasti. Satorova se fašisti tako mučili, da bo nosila posledice skozi vse življenje.

Pomirjevalni sodnik Azzano Virgilio iz Azzana je nato izpovedal, kako so fašisti 6. januarja aretirali njegovo ženo in hčer in zagrozili, da ju bodo ustrelili, če se sin ne bo javil na njihovem povelju. Zaradi grožnje se je sin fašistom predal in kljub zagotovitvi, da se mu ne bo nič zgodilo, so ga čez nekaj dni ustrelili. Fašisti so tudi izropali njegovo stanovanje ter postavili k zidu njegovo fotografijo in nekakšno ter jim grozili, da jih bodo ustrelili, če ne bodo ustrelili. Črna vena, kako smo se takrat rešili, je zaključila svojo izpoved priča Azzano.

Z vročim likalnikom so jo pekli po prsih

Na popoldanski razpravi je nastopila najprej Badelli Maria, ki so jo Nemci aretirali 6. januarja in jo nato predali fašistom. Povedala je, kako so jo Vettorinijevi fašisti mučili, in sicer s tem, da so jo z vročim likalnikom pekli po prsih, po stegnih in drugod po telesu. V zaporu, kjer je bila do osvoboditve, je tudi zvedela, da so fašisti ustrelili partizana Conteja. Njena priča, pelbeni Elena, na kaj je povedala, kako so v njeni hiši oziroma v shrambi za žito fašisti zaklali partizana Franca Burina. Pretrpetljiva je bila izpoved naslednje priče, Terese Giorgietto, ki je nazorno prikazala, kako so fašisti aretirali njeno mamo 18 let starega sina, ki je bil nato odpeljan v Dachau, medtem ko je Morro Rosina povedala, da so ji ubili moža med nekimi rastlami in v še mrtvega sprožili več kot 30 strelcev. Omenila je, da je bila v zaporu, da so fašisti ustrelili tudi njeno sestro Pietra Cammerota, ki se je odpravil v mesto da bi vpisal v šolo svojo punčko. Fašistični banditi so ga najprej odpejali na svoje poveljstvo, nato pa ustrelili.

Predač bi zašli, če bi našli pričevanja ostalih oseb, ki so kakorkoli trpele zaradi fašističnega nasilja. Omenimo naj le še izpoved Lodovica Casetta, pri katerem je bil prof. prof. Drusin zaslu arketipe. Povedal je, kako so fašisti obkolili hišo in aretirali Drusina, ter ga začeli takoj pretepali. Ko je kasneje prišel neki kamion, so poleg njega naladili nanj tudi druge aretirance, zraven pa še živino in razne stvari, ki so jih izropali iz stanovanja. Povedal je tudi, da so Drusina v zaporu mučili in da je bilo njegovo zadržanje skozi vse čas nad vse junaško.

Vsaka izpoved današnjih prič je bila hudo udarec fašističnim zagovornikom. Ko smo poslušali pretresljive pripovedi o grozotah, ki so jih počeli fašistični banditi, se nismo mogli otrepati misli, kako je bilo sploh mogoče, da so sodne oblasti lahko uveljavile kazenske postopek proti hrabrim partizanskim borcev, ki so proti fašistični golazni in nemškemu okupatorju neštetokrat tvegali svoja življenja. Če smo se predvčeršnjimi napisali, da bi se morala sodna razprava končati s popolno oprostitvijo vseh obtožbenih garibaldincev, tedaj lahko danes, v luči novih pričevanj, to samo ponovimo.

Današnje izpovedi prič pa dokazujejo, da se proces spreminja v proces proti fašističnim krivolokom čeprav so partizanski poveljniki, ki so ljudstvo pred temi krivoloki branili, formalni obtoženci.

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

NA CESTI GORICA - VIDEM NAJVEČ ČESTNIH NESREČ V ITALIJI

317 prometnih nesreč v pokrajini v prvih letošnjih desetih mesecih

V teh nesrečah je bilo 17 mrtvih in 204 ranjeni - Pomanjkanje čuta odgovornosti povzroča tako veliko število nesreč

Sedanje ceste prav gotovo niso kos naraščajoči motorizaciji: preozke so in premalo ravne. Poleg tega imajo mnogo priključkov, ki tvorijo izredno nevarna križišča. Po podatkih prometne policije je bilo v prvih desetih mesecih leta v naši pokrajini 317 prometnih nesreč, v katerih je izgubilo življenje 17 oseb, 204 osebe pa so bile ranjene. V naslednjem objavljamo nekaj števil: prva številka pomeni smrtno primere, druga ranjenec, tretja pa nesreče: januar: 2, 14, 20; februar: 1, 12, 26; marec: 2, 10, 25; april: 2, 21, 33; maj: 2, 33, 40; junij: 3, 17, 22; julij: 1, 32, 37; avgust: 0, 30, 38; september: 1, 26, 46; oktober: 4, 19, 30.

Bilanca prometnih nesreč postane še bolj porazna, če pogledamo na statistike prometnih nesreč v Italiji, ki jih je sestavil italijanski avtomobilski klub. Omenjeni urad je pregledal 7531 kilometrov na 33 državnih cestah in ugotovil, da je bilo na teh cestah 1954. leta 6475 prometnih nesreč, v katerih je bilo ranjenih 6628 oseb. Življenje pa je izgubilo 951 oseb. Na teh cestah je 154 tako imenovanih kritičnih točk, na katerih se je dogodilo 1915 nesreč. Zanimivo je, da se dogodki največ nesreč na državni cesti št. 56 Gorica - Videm. Na tej cesti so se lani dogodile po tri nesreče na vsak kilometer.

Automobilisti in motociklisti pravijo, da povzročajo največ nesreč ženske, kološči, psi in mačke. V tem je samo nekaj resnice. Veliko več je v tistem utemeljeno, ki pravi, da nastajajo nesreče zaradi premahnjenega discipliniranja vozačev. Nekateri menijo, da je od ene sekunde odvisno, če se določena situacija na cesti razvija ali pride ali pa ne pride do nesreče.

Dokler bodo soferji tega menja, do tedaj ne bo nikoli zmanjšano število prometnih nesreč in število smrtnih primerov na cestah. To število se bo ob takem poljavnju samo povečalo, ker se stalno veča tudi motorizacija.

Na sodišču skoraj ne mine tedna, da ne bi bilo razprave zaradi prometne nesreče ali zaradi nenamerne umora s trčenjem vozil. V večini primerov se izkaže, da se eden izmed obeh povzročiteljev nesreče ni v trenutku nesreče zavedal odgovornosti do sebe in do bližnjih, ko je sedel za volanom. Če bi se tega zavedal, tedaj bi vozil z zmanjšano brzino, ali bi dal zvočno ali svetlobno znamenje, bi sploščal prometne predpisje itd., s čimer bi lahko preprečil nesrečo.

Z zakonskimi predpisi ter z obsojnim krivcem ni mogoče odpraviti prometnih nesreč. Vzroki takih nesreč so v premahnjeni pazljivosti soferjev in pešcev, in v premahnjeni čuti odgovornosti, ki ga imajo ljudje, ko se peš ali z vozili kretajo po cestah.

Samo kadar se bomo vsi zavedali, da je treba biti izven svojega stanovanja skrajno previdni, da ne povzročimo nesreče sebi ali bližnjemu, se le tedaj bomo lahko rekli, da smo napravili korak naprej v prometni varnosti.

Med spanjem umrla zaradi srčne kapi

Ko so v četrtek okoli 13.30 agenti policije šli mimo štev. 99 v Svetogorski ulici (kazemata), so jih tamkajšnji prebivalci opozorili, da tistega

83-letna Teresa Simsić, rojena na Dobrovi, se ni prišla iz stanovanja, čeprav je prejšnje dneve vsakokrat z zgodaj jutraj pričela pospravljati.

Ker so bila vrata stanovanja zaklenjena, so o zadevi obvestili državnega prokuratorja dr. Marsija, ki je odredil, naj policijske sile pregledajo stanovanje. Skupno z njimi je prišla tudi zdravnica dr. Danelon. Simsićeva je res neigibno ležala na postelji. Dr. Danelonova je truplo pregledala in ugotovila, da je ženska umrla okoli 4. ure jutraj zaradi srčne kapi.

Državni prokurator je odredil prevoz trupla v mrtvašnico glavnega pokopališča, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

Na Andrejevem sejmu so jo okradli

42-letna Emilia Medved, por. Gulin iz Ul. Malija št. 23 v Gorici je včeraj prijavila go-

DANES 10. ob 20.30 in JUTRI 11. dec. ob 16.30 bo SNG iz Trsta nastopilo v prosvetni dvorani v Gorici s pravilnico mladinske igre

"Pastirček Peter in kralj Briljant"

Opozarjamo starše, naj ne zamudijo edinstvene prilike ter da pripeljejo otroke k predstavi. Tudi odrasli se ne bodo dolgočasili.

Cene: sedeži prve vrste po 300 lir, druge vrste 200 lir, stojališča 100 lir. Za otroke do 14 let se plača polovična cena.

PRIZIVNA RAZPRAVA PRED GORIŠKIM SODIŠČEM

Brez dokumentov v Jugoslavijo da bi prišel do zaposlitve

Sodnik je potrdil razsodbo goriškega pretorja

Ko je 26. septembra letos goriška kvestura dala izgonisti 29-letnemu uradniku Ermannu D'Erricu iz kraja Larino v Campobassu, je mož sklenil prežeti policijsko odredbo in zbežati v Jugoslavijo. Za beg ni potreboval nobenih posebnih navodil. Za mejo je vedel. Odšel je v Krmim in 27. septembra prekorčel mejo. Ko so ga v Novi Gorici vprašali, zakaj je prišel v Jugoslavijo, jim je odgovoril, da v Italiji ni imel dela. Jugoslovanski obmejni organi so ga čez teden vrnili na našim oblaštem na bloku pri Rdeči hiši. Od tu je mož romal v zapor, potem pa pred sodnike.

19. oktobra letos ga je goriški pretor obsodil na tri mesece zapore in na 10.000 lir globe. S kaznijo se D'Errico ni mogel sprijazniti. Vložil je pritožbo in včeraj je prišlo do prve razprave, na kateri so pregledali njegov primer. Logičen zaključek celotnega razprave obtožbenice je bila potrditev protorjeve razsodbe.

Ce si je D'Errico služil kruh v Jugoslaviji, tedaj naj bi napravil potni list in zahteval vizum pri jugoslovans-

riški kvesturi, da so jo neznanzi okradli; iz žepa so ji odnesli listino, v kateri so bili osebni dokumenti z nekaterimi slikami in 1.500 lir. Gulinovi je zmanjkala listino v sredo okrog 17. ure, ko si je na Korzu Verdi ogledovala Andrejev sejem.

Umrl je videmski nadškof

Včeraj ob 13.30 je v Vidmu umrl v starosti 83 let mons. Giuseppe Noghera, ki je bil 28 let nadškof v Vidmu. Zadnje čase je precej bolehal, njegovo smrt so takoj sporočili benškemu patriarhu in v Vatikan.

Med kupovanjem cigaret so mu ukradli kolo

Ko je 57-letni Anton Cotič iz Sovodnje včeraj odšel v trafiko v Ul. B. Casale, je pustil pred trgovino svoje kolo. Ko se je vrnil in hotel sestti nanj, ga v njegovo začudenje ni bilo več. Po brezupnem iskanju in povpraševanju mu ni preostalo drugega, kakor da je zadevo prijavil letelji policiji, ki je uveljavila preiskavo. Kolo je bilo sive barve, njegova vrednost pa okrog 15.000 lir.

Sladkor in kava proste cone

Včeraj so pričeli razdeljevati sladkor in kavo proste cone za potrošnike goriške in sovedske občine. Sladkor: 2 kg na osebo na odrezek štev. 49 po 180 lir kg; kava: 0,40 kg surove ali 0,320 kg pražene kave na osebo, na odrezek št. 50. Razdeljevanje se bo zaključilo 31. t. m.

MILAN, 9. — Nogometna liga je sklenila, da se bodo tekme Inter-Atalanta, Pro Patria-Milan in Juventus-Padova, ki so bile v četrti zaradi megle odložene ali prekinjene, odigrale v nedeljo 11. t. m.

Novara in Sampdoria ter Atalanta in Bologna pa bodo odigrale svoji tekmi v sredo 21. decembra.

Napoli: Comaschi; Roma: Venturi.

Zvezni trener: dr. Alfredo Foni.

Za tekmo Italija B - Egipt, 16. decembra:

Florentina: Gratton, Montuori; Lanerossi: Pavinato; Lazio: Lovati; Milan: Buffon; Napoli: Pessala; Sampdoria: Bernasconi, Farina, Tortul; Torino: Antonietti, Bearzot; Roma: Galli, Giuliano; Udinese: Magli, Pinardi; Trener: Giuseppe Biggioni.

Po tekmi 11. decembra bo odločeno o pozivu še sledečih igralcev:

Atalanta: Bassotto; Juventus: Boniperti; Milan: Frignani; Udinese: Menegotti. Popolne se je sestala ko-

ŠPORTNI DNEVNIK

Treba je samo še snega

Lepa skakalnica v Zuelu pri Cortini, ki jo je sicer že pobelil sneg, čaka, da ga bo dovolj, da se bo po njenem zaleišču spustil prvi skalec.

PRED TEKMO Z NEMČIJO IN EGIPTOM Torej vendarle tudi „oriundi“

Kandidati za obe tekmi so že pozvani, še nekaj pa jih čaka poziva po nedeljskih tekmah

BOLOGNA, 9. — Italijanska nogometna zveza je v sporazumu s tehnično komisijo za državno reprezentanco sklicala sledeče igralce, ki se morajo javiti v ponedeljek ob 19.30 v Grand Hotelu v Firencih:

Za tekmo Italija - Nemčija, 18. decembra: Bolognar: Pivatelli; Fiorentina: Cervato, Chiappella, Magnini, Rosetta, Sarti, Segato, Virgili; Juventus: Montico, Viola; Lazio: Burini;

Milano, 9. — Nogometna liga je sklenila, da se bodo tekme Inter-Atalanta, Pro Patria-Milan in Juventus-Padova, ki so bile v četrti zaradi megle odložene ali prekinjene, odigrale v nedeljo 11. t. m.

Novara in Sampdoria ter Atalanta in Bologna pa bodo odigrale svoji tekmi v sredo 21. decembra.

Napoli: Comaschi; Roma: Venturi.

Zvezni trener: dr. Alfredo Foni.

Za tekmo Italija B - Egipt, 16. decembra:

Florentina: Gratton, Montuori; Lanerossi: Pavinato; Lazio: Lovati; Milan: Buffon; Napoli: Pessala; Sampdoria: Bernasconi, Farina, Tortul; Torino: Antonietti, Bearzot; Roma: Galli, Giuliano; Udinese: Magli, Pinardi; Trener: Giuseppe Biggioni.

Po tekmi 11. decembra bo odločeno o pozivu še sledečih igralcev:

Atalanta: Bassotto; Juventus: Boniperti; Milan: Frignani; Udinese: Menegotti. Popolne se je sestala ko-

NADALJEVANJE KOŠARKARSKEGA PRVENSTVA

Virtus nasprotnik Triestine

Najboljši strelec Riminiucci nekaj časa zaradi poškodbe na roki ne bo mogel igrati

Triestina se bo morala po nekaj neuspešnih nastopih sedaj pomeriti na domačem igrišču kar z državnim prvakom. Lansko leto je bila Triestina na domačem igrišču vsako leto vsak nasprotnik obetlivi pred nastopom v Trstu splošljiv. Seveda prihaja vsako leto na tuje igrišče s primerno opreznostjo in tako tudi Virtus ne bo vzela tekme s Triestino neresno. Prvič je mnogo na tem, da orhani svojo sijajno pozicijo, drugič pa se gotovo zaveda, da je na domačem igrišču še vsak slab bič nevaren. Ali bo Triestina potrdila prav v tekmi z Virtus? Ali bo končno pripravila svojim prijateljem spet veselje prav z zmago nad pomnim državnim prvakom? Kdo ve... Vsekakor pa bo to tekma, ki je bolj kot katera koli vredna ogloda.

Zadnje nedeljo so v prvi košarkarski ligi tekmovali samo moški, medtem ko so imele ženske pavzo zaradi današnje tekme s Francijo. Sedaj je na čelu strelec Riminiucci, ki pa nekaj časa ne bo mogel igrati zaradi poškodovane roke, tako da ga bo Romanutti gotovo vsaj začasno dohitel. Pripomniti je tudi treba, da je Andrijašević začel igrati znatno pozneje; bi igral vse tekme, bi bil sedaj precej višje, čeprav ni izrazil strelec.

Lestvica je sedaj taka: 240: Riminiucci (Benelli); 208: Romanutti (Borletti); 182: Matheou (Storm Varese); 177: Costanzo (Stella Azzurra); 172: De Carli (Roma); 167: Zorzi (Storm Varese); 163: Porcelli (Triestina); 156: Calebotta (Virtus Mingantini); 151: Sardagna (Reyer); 150: Posar (Cama); 142: De Carolis (Roma); 136: Geminiani (Motomorini); 121: Nesti (Cama); 116: Macoratti (Preti Gira); 115: Stephanidis (Borletti); 111: Murtsis (Preti Gira); 110: Bocrath (Cama); 108: Ranuzzi (Motomorini); 107: Bizzaro (Triestina); 106: Luc (Preti Gira); 103: Chiarla (Stella Azzurra); 102: Margheritini (Roma); Rosolen (Pavia Necchi); 101: Canna (Virtus Mingantini); 93: Chalhoub (Motomorini); 92: Andrijašević (Pavia Necchi); 90: Rocchi (Stella Azzurra); 85: Rizzi (Virtus Mingantini); 84: Cernich (Stella Azzurra); Fronzoni (Benelli); 82: Flokas (Storm Varese); Gamba (Borletti); 78: Ferrari (Pavia Necchi); 77: Gambini (Virtus Mingantini); 74: Rivalta (Benelli); 71: Bontempi (Benelli); 70: Borso (Reyer); Cecchi (Storm Varese); itd.

Tako mislimo mi:

Bari-Verona	1
Como-Alessandria	1
Messina-Marzotto	1 X
Palermo-Cagliari	1
Parma-Legnano	X 1 2
Salerni-Simm. Monza	X 2
Taranto-Modena	1
BPD Collet-Empoli	X 2 1
Catanzaro-Pavia	1
Lecco-Cremone	1
Sambened-Sanremese	1
Siracusa-Venezia	X 1
Treviso-Molfetta	1 X

CHICAGO, 9. — Tehtanje pred dvobojem med Olsonom in Robinsonom, ki bo to noč, je pokazalo, da tehta Olson 72.233 kg, Robinson pa 72.405 kg.

PLAVANJE

Na mednarodnem plavalnem tekmovalju v Pragi so bili pred dnevi doseženi sledeči rezultati:

100 m hrbtno: 1. Bozon (Fr.) 1'04"5.
100 m metulček: 1. Samuhel (CSR) 1'06".
400 m: 1. Grembovski (Polj.) 4'37"8.

100 m hrbtno — 2. I. Van Echris (Hol.) 1'16"4.
100 m metulček — 2. I. Subrova (CSR) 1'21"3.
400 m — 2. I. Markova (CSR) 5'24"5.

Ellis bo sodil v Rimu

RIM, 9. — Tekmo Italija - Nemčija bo sodil angleški sodnik Ellis, pa tudi stranska sodnika Hamer in Lewis sta Angleži.

SZ-Egipt 3:1 (2:1)

KAIRO, 9. — Povratna nogometna tekma Sovjetske zveze - Egipt se je končala z rezultatom 3:1 (2:1).

DUNAJ, 9. — Tekma med Rapidom in Milanom se ne bo mogla več odigrati v tem mesecu, ker je večina igralcev dunajskega Rapida v reprezentanci avstrijske države lige, ki bo igrala proti Portugalski B 18. dec. v Lizboni. Rapid je prošil Milan, da bi izbral katerikoli datum po 11. januarju 1959. Sedaj čakajo, kaj bo odgovoril Milan.

Kino na Opcčinah

predvaja danes 10. t. m. ob 18. uri Metro barvni film:

Protivohunska služba

Igralci: Clark Gable, Lana Turner in Victor Mature

Dramatičen konflikt med herojem in izdajalcem, med ljubeznijo in dolžnostjo.

Opozarjamo naše cenjene občinstvo, da bomo 15. in 16. t. m. predvajali film o detku Pireniku; film, ki prikazuje odlomek iz naše težke preteklosti.

Komaj če sta bila spregovorila dvajset besed do trenutka, ko sta sedela sama v železniškem vozu. Brž ko sta začutila, da se peljeta, sta se spogledala in se jela smejati, da bi prikrila nekolično zadržanje, ki je nista hotela pokazati.

Vlak je počasi vozil mimo dolge batignolske postaje, potem pa zdrdral preko garjave ravnine, ki se razteza od utrdbo do Seine.

Duroy in njegova žena sta kdaj pa kdaj spregovorila o nekaj nepotrebnih besedah in se nato znova obrnila proti oknu.

Ko sta se peljala čez asijski most, ju je prevzela vesela izgleda na reko z ladjami, ribici in colnarji. Sonce, silno majniško sonce, je razlivalo svoje posebno svetlobo na ladjah in po mirni reki, ki je bila videti negibna, brez toka in brez vrtnice, strjena pod vročino in jasnino pojeajočega dne. Jadrnica sredi reke je bila razvila na obeh straneh dva velika trikotnika belega platna, da bi uvela tudi najmanjšo sapico vetra, podobna velikanski ptici, pripravljene za vzlet.

Duroy je zamrmral: «Parisko okolico obožujem! Spominjam se ocvrtih rib, najboljših, kar sem jih svoj živ dan jedel.»

Odgovorila je: «Pa čolni! Kako lepo je držati po vodi, ko sonce zahaja!»

Potem sta utihnila, kakor da si ne upata nadaljevati teh srenih izlivov o svojem minulemu življenju, in nemo mirovala, uživajoč nemara že poezijo otožnih spominov.

Duroy, ki je sedel ženi nasproti, jo je prijel za roko in jo počasi poljubil.

«Ko bova spet doma», je rekel, «pojdva kakšenkrat v Chatou večerjat.»

Zamrmrala je: «Toliko posla bova imela!» — z glasom, kakor da bi hotela reči: «Prijetnostim se bo treba odločevati koristnemu na ljubo.»

Se zmeraj jo je držal za roko in vznemirljivo premišljeval, po kakšnem prehodu bi prišel do ljubkovanja. Pred nevednostjo mlade deklice bi ne bil tolikanj v zadregi; ali živahni, da premeteno bistri um, ki ga je čutil v Madeleine, je delal, da mu je bilo njeno zadržanje nerodno. Bal se je, da bi se ji ne zdel bedast, preboječ ali presurov, prepocasen ali prenegel.

(Nadaljevanje sledi)

GUY DE MAUPASSANT

Bel Ami

(LEPI STRIČEK)

«Draga ljubica, ves zmeden sem, ves zalosten in ves v zadregi zaradi tega, kar ti moram priznati. Zelo te ljubim, res iz dna srca, zato me tudi skrbi, da te uzalostim, še huje muči kakor sama novica, ki ti jo povem.»

Pobledevala je, čuteč, da trepete, in zajecijala: «Kaj pa je vendar? Brž povej!»

Odgovoril je z žalostnim, vendar odločnim glasom hlinjene potrtosti, s kakršno si človek pomaga, kadar hoče naznaniti kako srečno nesrečo: «Kaj je? Zenim se.»

Vzdihnila je kakor ženska, ki bo zdaj zdaj izgubila zavest, z bolečine polnim vdihom, prihajajočim iz globine prsi; sapo ji je zaprilo in govoriti ni mogla, tolikanj težko je dihala.

Ko je videl, da ni nič ne reče, je nadaljeval: «Ne moreš si misliti, koliko sem trpel, preden sem prišel do tega sklepa. A kaj, ko nimam ne položaja ne denarja. Sam sem, zgubljen v Parizu. Treba je, da imam poleg sebe nekoga, ki mi bo predvsem svetovalka, tolažnica in opora. Družabnice, zaveznice sem iskal, in našel sem jo!»

Uthnil je. Upal je, da odgovori, in pričakoval izbruha besne togote, nasilnosti in psov.

Ta pa si je tiščala eno roko na srce, kakor da bi ga hotela pridržati, in se zmeraj dihala v mučnih sunkih, ki so ji dvigali prsi in stresali glavo.

Prijel jo je za roko, ki je bila obležala na področniku naslanjaja, ali burno mu jo je odgnala. Potem je zamr

mrjala, ko da bi se bila pogreznila v nekakšno otopenost: «O!... Moj bog...»

Pokleknil je prednjo, vendar se je ni upal dotakniti, marveč je zajecijal, kajti njen molk ga je globlje presunjal, nego bi ga bili mogli izbruhiti: «Klo, moja Klo, razumey vendar moj položaj, premisli vendar, kaj sem. O, da sem se mogel s teboj oženiti, s teboj, kako bi bil srečen! Pa si omožena. Kaj sem hotel storiti? Premisli, ne premisli! Ustanoviti si moram položaj v družbi, in tega ne morem storiti, dokler ne bom imel lastnega doma. Ko bi vedela!... So dnevi, ko me mika, da bi ubil tvojega moža...»

Govoril je s svojim blagim, pristrim, zapeljivim glasom, ki je kakor godba udarjal na uho.

Videl je, kako sta se ljubici počasi zbrali v uprtih očeh dve solzi in ji nato zdrknili po licih, medtem ko sta se na robu trepalnic že delali drugi dve.

Zamrmral je: «O, nikar ne jokaj, Klo, nikar ne jokaj, milo te prosim. Srce mi trgaš.»

Tedaj je zbrala moči, vse moči, da bi se dostojno in ponosno držala; in vprašala je z meketoječim glasom, kakršnega imajo ženske, ki bodo vsak hip zahteale: «Katera je?»